

הוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה-2015

(ק"ת 7547 התשע"ה, עמ' 1852)

בתוקף סמכותי לפי סעיף 17ה(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן – החוק), ובאישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, אני מורה לאמור:

1. הגדרות – בהוראות אלה –

"היושב ראש" – יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או יושב ראש ועדת הבחירות האזורית המוסמך לדון בעתירה, לפי העניין;

"חוק הבחירות לכנסת" – חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969;

"חוק חופש המידע" – חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998;

"יושב ראש הוועדה המרכזית" – יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שמונה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת;

"יושב ראש ועדה אזורית" – יושב ראש של ועדת בחירות אזורית, שמונה לפי סעיף 20(א) לחוק הבחירות לכנסת, ונקבע לפי סעיף 17ד(א) לחוק;

"מזכירות הוועדה" – מזכירות ועדת הבחירות המרכזית במשכן הכנסת;

"נוגע בדבר" – אחד מאלה:

(1) חבר ועדת הבחירות המרכזית שהוא נציג הסיעה שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי החוק;

(2) בא כח רשימת מועמדים שמונה לפי סעיף 59 לחוק הבחירות לכנסת שתעמולה בעדה מהווה או עלולה להוות עבירה לפי החוק;

"עתירה" – עתירה למתן צו לפי סעיף 17ב או 17ג לחוק;

"פקודת הראיות" – פקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971;

"תצהיר" – תצהיר לפי סעיף 15 לפקודת הראיות;

"תקנות סדר הדין האזרחי" – תקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984.

הגשת עתירה

2. (א)

עתירה תימסר למזכירות הוועדה כשהיא סרוקה וחתומה על צרופותיה כאמור בסעיף קטן (ג) ובסעיף 3, ותוגש, עד השעה 14:00 בימים א' עד ה' בשבוע, באמצעות דואר אלקטרוני Vadatb@knesset.gov.il או באמצעות פקסימילה שמספרה 02-5669855; מועד קבלת העתירה במזכירות הוועדה ייחשב המועד שבו אישרה מזכירות הוועדה את קבלת העתירה על צרופותיה; מזכירות הוועדה רשאית להנחות את העותר להגיש עותק מקורי, כרוך ומודפס של העתירה, על צרופותיה, בנוסף להגשתה כאמור, במסירה אישית במשרדי מזכירות הוועדה או בדואר רשום למזכירות הוועדה.

(ב) בעתירה ייכללו כל אלה:

- (1) שם העותר, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בי-דין, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם הוא מיוצג – שם בא-כוחו ופרטיו כאמור;
- (2) המשיבים ומענם להמצאת כתבי בי-דין, הפרטים המפורטים בפסקה (1) לגבי כל אחד מהמשיבים, אם ניתן לבררם, ועניינו של כל אחד מהמשיבים בנושא העתירה; היה המשיב מועמד לבחירות לכנסת או לבחירות לרשות מקומית, או סיעה של הכנסת או של מועצה מקומית או אזורית, או רשימת מועמדים לכנסת או לרשות מקומית, יצויין הדבר בהבלטה בעתירה;
- (3) תיאור התעמולה נושא העתירה והמועד שבו פורסמה, או שבו היא עתידה להיות מפורסמת;
- (4) העניין של העותר בנושא העתירה;
- (5) תמצית הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת העתירה;
- (6) נעשתה פניה מוקדמת בכתב למשיב – יצורפו העתקים של ההתכתבות לעניין זה; לא נעשתה פניה מוקדמת – יפורטו הנימוקים להגשת העתירה בלא פניה מוקדמת;
- (7) פירוט הסעד המבוקש;

(8) עותר המבקש לצרף נספחים לעתירה יצרף –

- (1) לפני הנספח הראשון, תוכן עניינים שבו יפורטו ביחס לכל נספח: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון לנספח;
- (2) לפני כל אחד מהנספחים, דף מקדים שבראשו ובמרכזו יצוינו: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון של הנספח; הפרטים המצוינים בסעיף זה יירשמו בגופן "David", גודל 36.
- (ג) עתירה תיערך לפי טופס 1 שבתוספת והעובדות שבה יאומתו בתצהיר אשר יצורף אליה ושיהיה ערוך לפי טופס 2 שבתוספת; בתצהיר תהיה הפרדה בין עובדות שהן בידיעתו האישית של המצהיר לבין עובדות הנכונות לפי מיטב ידיעתו ואמונתו, שלגביהן יציין את מקור ידיעתו ואמונתו.
- צירוף מסמכים 3. (א) לכל עותק של העתירה יצורף צילום של התעמולה נושא העתירה, אם ניתן להשיגו בשקידה סבירה, ושל כל מסמך אחר שהעותר מסתמך עליו המצוי ברשותו.
- (ב) לא צורף מסמך כאמור לעתירה, אף שהוא מצוי ברשות העותר, לא יסתמך עליו בעל דין בדיון בעתירה אלא ברשות היושב ראש.
- הגשת מסמך ליושב ראש 4. (א) ראה היושב ראש כי מסמך דרוש לשם הכרעה בעניין שלפניו, רשאי הוא להורות לבעל הדין שהמסמך ברשותו להגישו במועד שיורה.
- (ב) בעל הדין יגיש את המסמך ליושב ראש ולבעלי הדין האחרים; בעלי הדין רשאים להגיש את הערותיהם בכתב, ככל שהדבר נובע מהגשת המסמך, במועד שהורה לכך היושב ראש.
- (ג) התנגד בעל הדין להגשת המסמך, יודיע ליושב ראש, במועד שהורה לו על כך, את טעמי התנגדותו.
- (ד) החליט היושב ראש לדחות את ההתנגדות, יחולו הוראות סעיף קטן (ב).
- (ה) לא יורה יושב הראש על מסירת מידע או מסמכים העלולים לפגוע בזכויות צד שלישי, אלא לאחר שנתן לצד השלישי הזדמנות להשמיע את טענותיו, בדרך שיורה.

(ו) החובה למסור מידע ומסמכים לפי סעיף זה כפופה לסייגים ולהוראות לעניין גילוי מידע ומסמכים לפי כל דין; ולעניין בעל דין שהוא רשות ציבורית כהגדרתה בחוק חופש המידע, לרבות הסייגים למסירת מידע הקבועים בחוק חופש המידע, בשינויים המחויבים.

(ז) הועלתה טענה בדבר סייג או חיסיון כאמור בסעיף קטן (ו) לגבי גילוי מידע או מסמך, רשאי היושב ראש לקיים את הדיון לפי סעיף זה בדלתיים סגורות, וכן רשאי היושב ראש לקבל את המידע או המסמך המבוקשים, לעיין בהם, ולקבל הסברים מנציג היועץ המשפטי לממשלה או מנציג הרשות הנוגעת בדבר, אף בהעדר יתר בעלי הדין.

(ח) הוצאה לגבי מידע או מסמך תעודת חיסיון לפי סעיף 44 לפקודת הראיות, יחולו סעיפים 44 ו-46 לפקודה האמורה.

(א) **המשיבים לעתירה** : המשיבים לעתירה יהיו כל אלה :

(1) המועמד, הסיעה או רשימת המועמדים שבעדם נערכה, או תיערך התעמולה נושא העתירה, או שכלפיהם תבוצע העבירה, לפי העניין ;

(2) היוזם לפרסום התעמולה או מבצע העבירה, אם אינו המשיב האמור בפסקה (1) ;

(3) כל מי שעלול להיפגע מקבלת העתירה.

(ב) היושב ראש, רשאי, בכל שלב, להורות על מחיקת עתירה אם לא צורף משיב ראוי, או להורות על צירופו של עותר או משיב, וכן על מחיקת משיב או עותר שצורף לעתירה.

(ג) נוגע בדבר והיועץ המשפטי לממשלה רשאים לבקש להצטרף, בכל שלב, ובאישור היושב ראש, כמשיבים לעתירה.

6. המצאת עתירה למשיבים
 עותר ימציא למשיבים, במישרין, עותק של העתירה והמסמכים שצורפו אליה לפי סעיף 3 ויגיש למזכירות הוועדה אישורים על המצאת העתירה לכל המשיבים ; היושב ראש רשאי להחליט, אם ראה כי נסיבות העניין מחייבות שלא להשהות את הטיפול בעתירה שלפניו, כי תימסר למשיבים הודעה טלפונית על הגשת העתירה ודבר תוכנה, והדבר יאומת בתצהיר שיגיש העותר למזכירות הוועדה.

- רישום וניתוב עתירה**
7. הוגשה עתירה, תובא, ללא דיחוי, לעיון יושב ראש הוועדה המרכזית או עובד בכיר שהסמיך* לכך והוא רשאי –
- (1) לקבלה לרישום במזכירות הוועדה;
 - (2) שלא לקבלה לרישום, אם מצא שלא מתקיימות בה הוראות סעיפים 2, 3, 5 ו-6, אלא שהעותר, או המשיב, לפי העניין, רשאים לבקש שיושב ראש הוועדה המרכזית, או יושב ראש ועדה אזורית שהוא הסמיך לכך, יחליט בשאלה האם בעתירה או בתשובה מתקיימות ההוראות האמורות או לא, והחלטתו תהא סופית ומכרעת;
 - (3) נתקבלה עתירה לרישום כאמור בפסקה (1) תועבר לעיון היושב ראש המוסמך לדון בה, אלא שהעותר או המשיב, לפי העניין, רשאים לבקש שיושב ראש הוועדה המרכזית, או יושב ראש ועדה אזורית שהוא הסמיך לכך, יחליט בשאלה האם הועברה העתירה ליושב הראש המוסמך, והחלטתו תהא סופית ומכרעת.
- עיון בעתירה**
8. עתירה שנתקבלה לרישום תובא, בהקדם האפשרי, לעיון היושב ראש המוסמך לדון בה, והוא רשאי –
- (1) למחוק או לדחות עתירה – כולה או מקצתה – על הסף, על פי כתב העתירה בלבד או לאחר שקיבל כתב תשובה, אם על פניה אינה מגלה עילה למתן צו.
 - (2) להורות לעותר להגיש תצהיר משלים או הודעה משלימה בעניינים שהורה, או להגיש נוסח מתוקן של העתירה באופן שהורה;
 - (3) להורות שמשיב יגיש כתב תשובה לפי סעיף 9 (להלן – כתב תשובה), ורשאי הוא להגדיר את העניינים הטעונים תשובה;
 - (4) להורות כי יתקיים דיון בעתירה במעמד הצדדים (להלן – דיון מוקדם), ומשעשה כן, יגישו המשיבים עיקרי טיעון לעתירה או לעניינים שהורה (להלן – עיקרי הטיעון); עיקרי הטיעון יוגשו למזכירות הוועדה ויומצאו לשאר בעלי הדין במועד שהחליט עליו היושב ראש; לא הוחלט על מועד, יוגשו עיקרי הטיעון למזכירות הוועדה ויומצאו לשאר בעלי הדין לא יאוחר מארבעה ימים לפני מועד הדיון.

* בתוקף הסמכות לפי סעיף 7 להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה–2015, ובהתאם לסעיפים 11, 27 ו-29(ג) להוראות האמורות, הוסמך היועץ המשפטי לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת לרשום ולנתב עתירות, כתבי תשובה, עיקרי טיעון, עררים ובקשות לעיכוב ביצוע וסעדים זמניים לפי הסעדים האמורים (י"פ 7104 התשע"ה, עמ' 8406).

כתב תשובה

9. (א) הורה היושב ראש על הגשת כתב תשובה לעתירה, יוגש כתב התשובה בתוך ארבעה ימים מיום החלטתו, בכפוף לאמור בסעיף 48(4), אם לא החליט היושב ראש על מועד אחר; המועד להמצאת התשובה בכתב יהיה לא יאוחר מהשעה 14:00 בצהרי היום האחרון שבו ניתן להגיש את התשובה.

(ב) בכתב התשובה יפורטו אלה:

(1) שם המשיב, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בי-דין, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם הוא מיוצג – שם בא-כוחו ופרטיו כאמור;

(2) תמצית הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבססת התשובה;

(3) עמדת המשיב לגבי הסעד המבוקש בעתירה;

(4) כתב התשובה יהיה ערוך לפי טופס 3 שבתוספת, והעובדות שבו יאומתו בתצהיר או תצהירים אשר יצורפו אליו כאמור בסעיף 2(ג);

(5) לכתב תשובה יצורפו, ככל שניתן, העתקים צילומיים של כל המסמכים הנוגעים לעניין;

(6) משיב המבקש לצרף נספחים לכתב התשובה יצרף –

(1) לפני הנספח הראשון, תוכן עניינים שבו יפורטו ביחס לכל נספח: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון לנספח;

(2) לפני כל אחד מהנספחים, דף מקדים שבראשו ובמרכזו יצוינו: שם הנספח, הספרה שבה סומן ומספר העמוד של העמוד הראשון של הנספח; הפרטים המצוינים בסעיף זה יירשמו בגופן "David", גודל 36.

(7) משיב שלא הגיש כתב תשובה כאמור, לא יהא רשאי להשמיע את טענותיו אלא ברשות היושב ראש.

צורת כתב טענות 10. עתירה, כתב תשובה וכל מסמך אחר המוגש במסגרת הליך בפני היושב ראש יוגשו בצורה שבה מגישים כתבי טענות לבית משפט לפי סימן א' לפרק ז' לתקנות סדר הדין האזרחי, בשינויים המחויבים, ובשינויים שעליהם יורה יושב ראש הוועדה המרכזית, אם ראה שנתקיימו נסיבות המצדיקות לעשות כן.

- הגשת כתב תשובה ועיקרי טיעון**
11. על הגשת כתב תשובה ועיקרי טיעון יחולו סעיפים 2(א), 6 ו-7, בשינויים המחויבים.
- ראיות**
12. (א) הדיון בעתירה יהיה על פי ראיות שיובאו בתצהירים בכתב, זולת אם החליט היושב ראש, לפי שיקול דעתו להתיר חקירת מצהיר של בעל הדין שכנגד, אם ראה כי הדבר דרוש לשם הכרעה בעתירה; החליט היושב ראש להתיר חקירה כאמור – יורה את דרך חקירת המצהיר, ורשאי הוא להורות כי חקירת המצהיר תיעשה בדרך של שאלונים בכתב, או בדרך של בקשת פרטים נוספים, כפי שיורה.
- (ב) לא התייצב המצהיר לפי החלטת היושב ראש, או לא השיב לחקירתו באופן שהורה היושב ראש לפי סעיף קטן (א), לא ישמש תצהירו ראיה אלא ברשות היושב ראש.
- הכרעה בעתירה**
13. (א) היושב ראש רשאי להחליט בעתירה על יסוד העתירה וכתב התשובה בלבד, או על יסוד דיון במעמד הצדדים.
- (ב) ראה היושב ראש מקום לברר את העתירה בדיון בפניו, רשאי הוא להורות על מועד לדיון בעתירה במעמד הצדדים.
- (ג) היושב ראש רשאי לתת צו ארעי על יסוד העתירה בלבד, או על יסוד העתירה והתשובה; ומשנתן צו ארעי כאמור, יציין בו מועד למתן תגובה של המשיב או לדיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי.
- סדר הטיעון**
14. החליט היושב ראש על קיום דיון בפניו, סדר הדיון יהיה כלהלן:
- (1) העותר יטען תחילה והמשיב יטען אחריו, זולת אם הורה היושב ראש על סדר טיעון אחר; היו כמה עותרים או כמה משיבים, יורה היושב ראש את סדר הטיעון ביניהם;
- (2) היושב ראש רשאי להתיר לבעל דין טיעון נוסף בתשובה לטענות בעל הדין שכנגד;
- (3) התיר היושב ראש חקירת מצהיר או חקירת עד שאינו מצהיר, והורה שהחקירה תיערך בדיון לפניו, תיערך חקירתו לפני שמיעת טענות בעלי הדין, ואולם רשאי היושב ראש, אם ראה טעם לכך, להתיר חקירת מצהיר בשלב אחר של הדיון; המצהיר מטעם העותר ייחקר תחילה, זולת אם הורה היושב ראש על סדר אחר; היו כמה עותרים או כמה משיבים, יורה היושב ראש את סדר חקירת המצהירים ביניהם;

(4) היושב ראש רשאי להורות על השלמת טיעונים בכתב בעניינים שיורה, במקום טיעון בעל פה.

דיון דחוף 15. ראה היושב ראש כי נסיבות העניין מחייבות שלא להשהות את הדיון בעתירה שלפניו, רשאי הוא לדון בה בדחיפות בסטייה מהוראות אלה, ככל הנדרש.

החלטה 16. (א) בהחלטתו מוסמך היושב ראש לדחות את העתירה או לקבלה – כולה, מקצתה או בשינויים וכן רשאי הוא להורות בדבר הוצאות לפי סעיפים 17(ד) או 17(ב) לחוק ועניינים אחרים הנגזרים מהחלטתו, לפי שיקול דעתו.

(ב) ההחלטה תימסר לעותר, למשיב ולכל נוגע בדבר ותפורסם באתר האינטרנט של הוועדה; נגעה ההחלטה לתעמולת בחירות לכנסת – תפיץ אותה מזכירות הוועדה בין כל חברי הוועדה המרכזית באמצעות דואר אלקטרוני.

(ג) החלטתו של יושב ראש הוועדה המרכזית בעתירה היא החלטה סופית.

ערר 17. על החלטה של יושב ראש ועדה אזורית לפי סעיף 17 לחוק, ניתן לערור בהתאם לסעיף 17(ג) לחוק בפני יושב ראש הוועדה המרכזית; ואולם לגבי החלטה שלא תינתן לגביה רשות ערעור בבית משפט, לפי צו בתי המשפט (סוגי החלטות שלא תינתן בהן רשות ערעור), התשס"ט–2009, ייכלל הערר במסגרת הערר על ההחלטה המסיימת את הדיון בעתירה.

המועד להגשת ערר 18. (א) ערר יוגש בתוך המועד שקבע היושב ראש בהחלטתו, לפי נסיבות העניין, ולא יאוחר משבעה ימים מיום שההחלטה פורסמה כדיון, או מיום שהעורר קיבל הודעה עליה או מיום שנודע לעורר עליה, לפי המוקדם; לא נקבע מועד בהחלטה, יוגש ערר בתוך שבעה ימים כאמור.

(ב) יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי להאריך את המועד שנקבע להגשת ערר כאמור בסעיף קטן (א), לאחר שנתן למשיב הזדמנות להגיב לבקשת ההארכה, אם ראה הצדקה לכך.

תוכן כתב הערר 19. כתב ערר ייערך לפי טופס 4 שבתוספת, ויכללו בו כל אלה:

(1) שם העורר, מספר זהותו ומענו להמצאת כתבי בי-דיון, לרבות מספר טלפון, מספר טלפון נייד, מספר פקסימילה וכתובת דואר אלקטרוני, ואם הוא מיוצג – שם בא-כוחו ופרטיו כאמור;

- (2) המשיבים ומענם להמצאת כתבי בי-דין, וכן הפרטים המפורטים בפסקה (1) לגבי כל אחד מהמשיבים, אם ניתן לבררם ;
- (3) פרטי יושב ראש הוועדה האזורית שעל החלטתו מוגש הערר ומספר התיק של העתירה שבה ניתנה ;
- (4) תיאור ההחלטה נושא הערר, מועד מתן ההחלטה והמועד שבו הומצאה לעורר, אם הומצאה, או ציון שההחלטה לא הומצאה ;
- (5) פירוט הנימוקים שבעובדה ושבחוק שעליהם מתבסס הערר ;
- (6) פירוט הסעד שמבקש העורר.
20. **מסמכים שיש לצרף לכתב הערר**
לכתב הערר יצורף העתק של החלטת יושב ראש הוועדה האזורית שעליה מוגש הערר, מאושר על-ידי מזכירות הוועדה.
21. **מסמכים שיש להמציא למשיבים בערר :**
(1) עותק של כתב הערר ;
(2) העתק ההחלטה שעליה עוררים.
22. **נימוקי הערר**
כתב הערר יפרט בצורה תמציתית את נימוקי ההתנגדות להחלטה שעליה עוררים, שלא על דרך הוויכוח או הסיפור, ויציין כל נימוק במספר סידורי.
23. **נימוקים שלא פורשו**
העורר לא יטען ולא יקבלו מפיו נימוק התנגדות שלא פורש בכתב הערר אלא ברשות יושב ראש הוועדה המרכזית, והיא לא תינתן אלא אם כן הראה טעם מספיק לכך ; אולם יושב ראש הוועדה המרכזית בבואו להחליט בערר לא יהיה מוגבל לנימוקי ההתנגדות שפורשו בכתב הערר או שנטענו בפניו.
24. **מחיקת נימוקים ותיקונם**
כתב ערר ניתן לתיקון בכל עת שתיראה ליושב ראש הוועדה המרכזית, ורשאי הוא בכל עת להורות על מחיקתו או תיקונו של כל נימוק שבערר שאינו דרוש לעניין, או שהוא מביש או עלול להפריע לדיון הוגן או לסבכו או להשהותו.
25. **משיבים בערר**
כל מי שהיה בעל דין בעתירה לפני יושב ראש הוועדה האזורית ואיננו עורר, יהיה משיב בערר.

- צירוף משיבים** 26. יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי להורות על צירוף משיב שלא היה בעל דין ולהמציא לו כתב ערר מתוקן, ורשאי הוא לדחות בינתיים את הדיון בערר, בתנאים שייראו לו צודקים, ורשאי יושב ראש הוועדה המרכזית לתת החלטה כאילו היה המשיב שצורף בעל דין מלכתחילה.
- תחולת הוראות** 27. הוראות סעיפים 2(א), 4, ו-6 עד 16 יחולו גם על עררים בשינויים המחויבים, ולעניין זה כל מקום שנאמר באותן הוראות "עותר" – יקראו "עורר" ו"עתירה" – יקראו "ערר".
- הביצוע לא יעוכב** 28. הגשת ערר לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה עוררים.
- עיכוב ביצוע וסעד זמני** 29. (א) היושב ראש רשאי להורות על עיכוב ביצועה של החלטה שנתן וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיקבע ובתנאים שייראו לו; והוא כל עוד לא הוגש ערר על ההחלטה.
- (ב) הוגש ערר, יהיה יושב ראש הוועדה המרכזית רשאי להורות על עיכוב ביצועה של ההחלטה שהיא נושא הערר וכן על מתן סעד זמני בנוגע להחלטה כאמור, למועד שיורה ובתנאים שייראו לו.
- (ג) הוראות סעיפים 2, 3, 6, 7 ו-13 יחולו לעניין בקשה והחלטה לעיכוב ביצוע וסעד זמני, בשינויים המחויבים.
- הוצאות** 30. על פסיקת הוצאות ותשלום שכר טרחת עורך דין שהיושב ראש רשאי לחייב בהם לפי סעיף 17ד(ד) או 17ה(ב) לחוק, לפי העניין, יחולו בשינויים המחויבים הוראות פרק ל"ד לתקנות סדר הדין האזרחי.
- אי התייצבות או אי הגשת מסמכים לפי החלטת היושב ראש** 31. נמסרה הודעה בדבר דיון, רשאי היושב ראש –
- (1) אם לא התייצב איש מבעלי הדין – למחוק או לדחות את העתירה או לדחות את הדיון למועד אחר;
- (2) אם התייצב העותר והמשיב לא התייצב – לקיים דיון בעתירה בהעדר המשיב או לדחות את הדיון למועד אחר;
- (3) אם התייצב המשיב והעותר לא התייצב – למחוק או לדחות את העתירה או לדחות את הדיון למועד אחר.
- (א) ניתנה החלטה לפי סעיף זה, רשאי העותר או המשיב, לפי העניין, לבקש את ביטולה או שינויה בתוך ארבעה ימים מיום המצאתה, ורשאי היושב ראש שנתן את ההחלטה לבטלה או לשנותה בתנאים שייראו לו, ובין השאר לעניין הוצאות.

(ב) החליט היושב ראש כי על אחד מבעלי הדין להגיש כתב תשובה או עיקרי טיעון בהליך שלפניו, או הורה לאחד מבעלי הדין להשלים פרטים או טיעונים או להעמיד מצהיר לחקירה באמצעות שאלונים או באמצעות בקשת פרטים נוספים, והמסמכים לא הוגשו למזכירות הוועדה במועד שהורה עליו – יראו את בעל הדין שלא הגיש את המסמכים במועד כבעל דין שלא התייצב לדיון, ויחולו הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב), בשינויים המחויבים.

פרוטוקול 32. נערך דיון בפני היושב ראש, יחולו ההוראות כלהלן –

(1) ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בדיון והנוגע לו, לרבות שאלות והערות היושב ראש, ואולם היושב ראש רשאי, בהסכמת בעלי הדין, לכלול בפרוטוקול את עיקרי הדברים שבדיון; היושב ראש יורה את דרך רישום הפרוטוקול ויכול שיערך גם בדרך של הקלטה ברשמקול או באופן אחר שיורה היושב ראש, ובלבד שפרוטוקול שנערך כאמור, יועלה על הכתב ויצורף לתיק העתירה או הערר, לפי העניין;

(2) היושב ראש רשאי להורות שלא יירשמו בפרוטוקול דברי גידוף, נאצה, השמצה או ביזוי, ובלבד ששוכנע כי אין טעם המצדיק את רישומם בפרוטוקול;

(3) בעל דין זכאי לקבל, בסמוך לאחר עריכתו, עותק של הפרוטוקול;

(4) היושב ראש רשאי, לפי בקשת בעל דין ולאחר שנתן לשאר בעלי הדין הזדמנות לטעון את טענותיהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בעל דין רשאי להגיש בקשה לתקן רישום בפרוטוקול בתוך עשרה ימים מיום שהומצא לו הפרוטוקול;

(5) כתבי טענות וכל תעודה או מסמך שהוגשו בדיון ושהיושב ראש קיבל אותם, יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו, למעט לעניין פסקאות (2) עד (4).

33. **סטייה מהוראות** היושב ראש רשאי לסטות מהוראות אלה בהיבטים דיוניים, ככל הנדרש, וכפי שיורה, אם נראה לו כי יעיל וצודק להורות על כך בנסיבות העניין, מטעמים שיירשמו.

34. **העברת דיון בעתירה** (א) בקשה מטעם עותר להעברת דיון בעתירה ליושב ראש הוועדה המרכזית, לפי סעיף 17ד(ב) לחוק, תוגש עם הגשת העתירה.

- (ב) בקשה להעברת דיון מטעם משיב או מטעם היועץ המשפטי לממשלה, תוגש בהקדם האפשרי; ציווה היושב ראש על הגשת כתב תשובה בלי לקיים דיון מוקדם בעתירה, תוגש הבקשה לא יאוחר מהמועד שנקבע להגשת כתב התשובה.
- (ג) בקשה להעברת דיון תיערך בכתב, ויפורטו בה הנסיבות המצדיקות העברת הדיון ליושב ראש הוועדה המרכזית.
- (ד) החליט היושב ראש שהבקשה אינה מצריכה תגובה, ידחה אותה על אתר.
- (ה) החליט היושב ראש שהבקשה מצריכה תגובה, יבקש מבעלי הדין להגיב עליה, בכתב או בעל פה, במועד שיוורה.
- (ו) על אף האמור בסעיפי משנה (א) ו-(ב), רשאי היושב ראש, בכל שלב של הדיון, אם ראה הצדקה לכך –

- (1) להתיר לבעל דין או ליועץ המשפטי לממשלה להעלות בקשה להעברת הדיון, בכתב או בעל פה;
- (2) להחליט על העברת הדיון ליושב ראש הוועדה המרכזית, לאחר שנתקבלה תגובת בעלי הדין, בכתב או בעל פה;
- (3) לבקש התייחסות מטעם היועץ המשפטי לממשלה לשאלה אם מן הראוי להעביר את הדיון ליושב ראש הוועדה המרכזית.

פרסומים 35. באתר האינטרנט של ועדת הבחירות המרכזית לכנסת יפורסמו –

- (1) החוק והוראות אלה;
- (2) רשימת יושבי ראש הוועדות האזוריות וסמכותם המקומית;
- (3) החלטות סופיות של יושבי ראש הוועדות האזוריות ויושב ראש הוועדה המרכזית לפי הוראות אלה, וכן החלטות ביניים שהיושב ראש ראה טעם לפרסמן.

התוספת הושמטה